

POVEȘTI CHINEZE

Traducere:
Gabriel Mălăescu

Editura MondoRo
București, 2017

Cuprins

Gândacul de aur sau de ce câinele urăște pisica / 5
Clopotul uriaș / 19
Ciudata poveste a doctorului Câine / 32
Cum a început legatul picioarelor / 41
Peștele care vorbea / 52
Bambus și broasca țestoasă / 66
Gâscanul nebun și tigru de pădure / 77
Tigru care dădea din cap / 89
Prințesa Kwan-yin / 99
Cei doi saltimbanci / 108

Gândacul de aur sau de ce câinele urăște pisica

— Ce mâncăm mâine? Nu am nici cea mai mică idee! i-a spus văduva Wang fiului ei cel mai mic pe când el pormea într-o dimineață să caute ceva de muncă.

— Ah, Domnul ne va da ceva. Oi găsi eu ceva bănuți pe undeva, a răspuns băiatul, încercând să fie vesel, deși în adâncul sufletului nici el nu știa încotro să apuce.

Iarna fusese una grea: ger năprasnic, zăpadă înaltă și viscol. Casa Wang îndurase destule. Acoperișul se lăsase, împovărat de zăpada grea. Apoi o furtună dărmase un perete, iar Ming-li, fiul, treaz întreaga noapte și bătut de vântul rece, făcuse ftizie. Au urmat zile lungi de boală, cu bani cheltuiți pe doctorii. Toată mica lor agoniseală s-a topit în scurt timp, iar la prăvălia în care Ming-li fusese angajat, locul lui a fost luat de un altul. Când, în cele din urmă, s-a ridicat de pe patul de boală, el era prea slăbit pentru munca grea și părea să nu se găsească nimic de făcut prin satele învecinate. Seară după seară venea acasă, încercând să nu își piardă nădejdea, dar simțind în sufletul lui durerea cumplită pe care o are fiul cel bun care își vede mama îndurând foamea și lipsa hainelor.

— Fie binecuvântat! spunea biata văduvă după ce el pleca. Nicio mamă nu a avut un băiat mai bun. Nădăjduiesc să aibă dreptate când spune că Domnul ne va da ceva. A fost atât de rău în aste ultime două săptămâni, că acum mi se pare că burta mea e mai goală decât mîntea unui bogătaş.

Ehei, până și șoarecii au plecat din bordeiul nostru și nu mai e nimic de mâncare pentru biata Tigruța, iar bătrânul Negruț este aproape mort de foame.

Când bătrâna femeie vorbea despre suferințele animalelor ei, i se răspundea cu un mieunat jalnic și un lătrat sfâșietor din colțul în care cele două creaturi flămânde stăteau ghemuite una într-alta, încercând să își țină de cald.

Chiar atunci s-a auzit o bătaie puternică în poartă. Când văduva Wang a strigat „Intră!”, a fost mirată să vadă un călugăr bătrân, ras în cap, stând în prag.

— Îmi pare rău, dar nu avem nimic, a spus ea, crezând că musafirul venise să capete ceva de mâncare. Am mâncat numai firimituri vreme de două săptămâni, iar acum trăim cu amintirea a ceea ce obișnuiam să mâncăm pe vremea când trăia tatăl fiului meu. Pisica noastră era atât de grasă, că nu putea să se suie pe acoperiș. Acum uită-te la ea. Abia o vezi, de slabă ce e! Nu, îmi pare rău că nu te putem ajuta, prietene călugăr, dar vezi și tu cum stă treaba.

— Nu am venit să cer de pomană, a spus călugărul, privind-o cu blândețe, ci doar să văd ce pot face ca să vă ajut. Domnul a ascultat rugăciunile fiului tău devotat și îl onorează pentru că el nu a așteptat să mori ca să facă ceva pentru tine. Domnul a văzut cu câtă credință te-a servit de când a fost bolnav, iar acum, când băiatul este slăbit și nu poate munci, El a hotărât să îl răsplătească pentru bunătatea lui. Ca și el, și tu ai fost o marnă bună și vei primi darul pe care vi-l aduc acum.

— Ce vrei să spui? a întrebat cu glas tremurător văduva Wang, nevenindu-i a crede un călugăr care vorbea despre răsplată. Ai venit să râzi de nenorocirea noastră?

— Deloc. Am aici, în mână, un gândăcel de aur care vei vedea că are o putere fermecată mai mare decât ți-ai

închipuit vreodată. Voi lăsa acest lucru neprețuit la tine, un dar de la Domnul pentru purtare fiului tău.

— Da, îl vom vinde pentru o sumă frumoasă, a murmurat femeia, uitându-se de aproape la podoabă, și ne va aduce mei pentru câteva zile. Îți mulțumesc, bunule călugăr, pentru bunătatea ta.

— Dar nu trebuie nicidecum să vindeți acest gândac de aur, pentru că el are puterea de a vă îndestula burțile câtă vreme veți trăi.

Văduva se holba cu gura căscată, minunându-se de vorbele călugărului.

— Da, trebuie să mă crezi și să ascuți cu atenție la ceea ce îți spun. Oricând vrei de mâncare, trebuie să pui această podoabă într-un ceaun cu apă fiartă, spunând într-una numele celor care vrei să mănânce. După trei minute ia capacul de pe ceaun și în el vei găsi cina, aburindă și gătită mai bine decât orice mâncare pe care ai mâncat-o vreodată.

— Pot să încerc acum? a întrebat ea nerăbdătoare.

— Imediat ce eu plec.

Când ușa s-a închis, bătrâna a aprins iute focul, a încălzit niște apă, apoi i-a dat drumul în ea gândacului de aur, repetând aceste vorbe din nou și din nou:

Găluște, găluște, veniți aci,

Sunt cât de slabă aș putea fi.

Găluște, găluște

Găluște, găluște, umpleți ceaunul.

Nu mai treceau odată cele trei minute? Oare călugărul spusese adevărul? Capul îi vâjâia de nerăbdare în vreme ce nori de abur se ridicau din ceaun. A dat la o parte capacul! Nu mai putea aștepta. Minunea minunilor! Acolo, înaintea ochilor ei neîncrezători stătea un ceaun plin ochi cu găluște cu carne de porc, jucând în sus și în jos în apa ce clocotea; cele mai bune, cele mai gustoase găluște pe care le

mâncase vreodată. A mâncat și a mâncat, până ce nu mai era loc în burta ei lacomă, apoi a ospătat câinele și pisica până ce aceștia stăteau să plesnească.

— În sfârșit, a dat norocul peste noi, i-a șoptit Negruț, câinele, pisicii, pe când stăteau lungiți afară la soare. Mă tem că nu aş mai fi îndurat o săptămână fără să fug să caut de mâncare. Nu știu ce s-a întâmplat, dar nu pun la îndoială voia Domnului.

Văduva Wang a dansat de bucurie la gândul că fiul ei se va întoarce și că ea îl va ospăta.

— Bietul băiat, ce mirat va fi de norocul nostru... și toate astea mulțumită bunătății lui față de bătrâna lui mamă.

Când Ming-li a venit acasă, cu un nor negru deasupra capului, văduva a văzut limpede câtă deznădejde era în sufletul lui.

— Hai, vino, băiete! a strigat ea vesel. Luminează-ți chipul și zâmbește, pentru că Domnul a fost bun cu noi și pe dată îți voi arăta cât de bine ți-a fost răsplătită dăruirea.

Spunând așa, ea a dat drumul gândacului de aur în apa fiartă și a întezit focul.

Crezând că mama lui o luase razna de foame, Ming-li se uita trist la ea. Orice altceva era mai bun decât așa ceva. Să își vândă ultimul strai pe câțiva bănuți și să cumpere mei pentru ea? Negruț i-a lins mâna alintându-l, de parcă ar fi spus:

— Înveselește-te, stăpâne; a dat norocul peste noi.

Pisica a sărit pe o băncuță, torcând ca un joagăr.

Ming-li nu a avut mult de așteptat. Într-o clipită și-a auzit mama strigând:

— Ia loc la masă, fiule, și mănâncă găluștele astea cât sunt încă fierbinți.

Auzise bine? Nu îl înșelau urechile? Nu, pe masă era o tipsie uriașă plină cu găluștele cu carne de porc care îi

plăceau mai mult decât orice altceva pe lume, în afară de mama lui, bineînțeles.

— Mănâncă și nu întreba, l-a sfătuit văduva Wang. După ce te sature, îți spun tot.

Înțelept sfat! În scurt timp, bețele tânărului alergau vesele de la strachină la gură și invers. El a mâncat îndelung și cu veselie, în vreme ce buna lui mamă îl privea cu inima umplându-i-se de bucurie că îl vede în sfârșit potolindu-și foamea. Dar bătrâna abia aștepta ca el să sfârșească de mâncat, atât de nerăbdătoare era să îi spună taina minunată.

— Uite, fiule! a strigat ea în cele din urmă, când el a început să rărească îmbucăturile. Uită-te la comoara mea!

Și a întins spre el gândacul de aur.

— Mai întâi spune-mi ce zână bună sau ce om bogat ne-a umplut mâinile cu arginți.

— Asta încerc să îți spun, a răs ea, pentru că azi chiar a fost aici o zână, numai că era îmbrăcată într-un călugăr chelios. Gândacul acesta de aur este tot ce mi-a dat, dar cu el vine o taină care face mii de galbeni pentru noi.

Tânărul a pipăit sfios podoaba, încă nevenindu-i a crede și așteptând nerăbdător să afle taina gustoasei cine.

— Dar, mamă, ce are fleacul ăsta de alamă a face cu găluștele, acele găluște minunate cu carne de porc, cele mai bune pe care le-am mâncat vreodată?

— Fleac, într-adevăr! Alamă? Ptiu, ptiu, băiatul meu! Nici nu știi ce spui. Ascultă aici și vei auzi o poveste care îți va deschide ochii.

Apoi i-a spus ce se petrecuse și a încheiat punând toate resturile de găluște pe podea pentru câine și pisică, un lucru pe care fiul ei nu o văzuse făcându-l niciodată, pentru că fuseseră îngrozitor de săraci și trebuiseră să păstreze fiecare firimitură pentru masa următoare.

Bambus

și broasca țestoasă

Un grup de oameni vizitau Hsi Ling. Tocmai trecuseră pe Sfântul Drum printre animalele uriașe de piatră, când Bambus, un băiețel de doisprezece ani, fiul unui paznic, a ieșit din casa tatălui său să îi vadă pe mandarini cum trec. Așa o paradă de oameni măreți nu mai văzuse până atunci nici măcar în zilele de sărbătoare. Erau zece lectici, cu purtători îmbrăcați în culori aprinse, zece umbrele roșii cu mânere lungi, fiecare dusă înaintea mândrului ei purtător și un șir lung de călăreți.

După ce acest alai a trecut de el, Bambus era gata să plângă că nu putea alerga după pelerini în vreme ce ei mergeau de la un templu la altul și de la un mormânt la altul. Dar – vai! – tatăl lui îi poruncise să nu meargă niciodată în urma pelerinilor.

— Dacă faci așa, îi spusese el, și dacă ești un cerșetor, atunci și tatăl tău este la fel. Nimeni nu vrea cerșetori pe lângă mormintele regești.

Așa că Bambus nu avusese niciodată plăcerea de a-i urma pe cei bogați. De multe ori se întorsese la bordeiul micuț de pământ, cu inima aproape sfâșiată că își vedea tovarășii de joacă alergând, plini de veselie, în urma lecticilor.

În ziua în care începe această povestire, chiar când ultimul călăreț dispăruse printre cedri, Bambus s-a uitat în sus spre una din clădirile mai mici ale templului, a cărei paznic era tatăl lui. Era casa în care oaspeții tocmai fuseseră

poftiți. Îl înșela cumva privirea? Nu, ușile mari de fier fuseseră uitate din grabă și ele stăteau larg deschise, îmbiindu-l parcă să intre.

Încântat, el s-a grăbit spre templu. De câte ori își apăsase capul de gratii și se uitase în încăperea întunecoasă, voind și nădăjduind ca într-o zi să poată intra! Și cu toate acestea, niciodată nu i se dăduse voie. Aproape în fiecare zi de când fusese doar un țânc privise la coloana înaltă de piatră, sau tăbliță, acoperită cu scrieri în chineză, care stătea în mijlocul încăperii, ajungând aproape până la acoperiș. Dar cu o și mai mare uimire, ochii i-au căzut pe țestoasa uriașă de dedesubt, pe al cărei spate stătea tăblița. Multe astfel de coloane se pot vedea în China, multe astfel de țestoase își poartă poverile de piatră, dar aceasta era singura pe care Bambus o văzuse vreodată. Nu ieșise niciodată din pădurea Hsi Ling și, bineînțeles, știa foarte puține despre lumea de dincolo de ea.

Nu e de mirare că țestoasa și coloana îl uimiseră mereu. Îi ceruse tatăl lui să îi lămurească taina.

— De ce este o țestoasă? De ce nu un leu sau un elefant?

Pentru că văzuse statui de piatră ale acestor animale în parc și le găsisese mult mai potrivite decât pe prietena lui, țestoasa, să ducă poveri pe umerii lor.

— Păi, asta e obiceiul, îi răspunsese tatăl lui – răspunsul dat mereu când Bambus punea o întrebare, „asta e obiceiul”.

Băiatul încercase să își închipuie cum stătea treaba, dar nu fusese niciodată sigur că avea dreptate, ar acum, bucuria bucuriilor, urma să intre chiar în încăperea unde era țestoasa. Sigur, odată ajuns înăuntru, va putea găsi răspunsul la această mare taină a copilăriei lui.